

- Εντοπίστε στο κείμενο (σελ. 124-127) τα λόγια των ανδρών, σχετικά με την χήρα. Πώς την περιγράφουν; Πώς την χαρακτηρίζουν; Καταγράψτε στον ακόλουθο πίνακα χαρακτηριστικές φράσεις του καθενός για την χήρα.

ΑΦΗΓΗΤΗΣ	ΜΑΝΟΛΑΚΑΣ	ΜΑΥΡΑΝΤΩΝΗΣ	ΓΕΡΟ-ΑΝΤΡΟΥΛΙΟΣ	ΚΟΝΤΟΜΑΝΟΛΙΟΣ

Συζητήστε:

- ✓ Ποια γνώμη φαίνεται, μέσα από τα λόγια τους, να έχουν για εκείνη;
- ✓ Τι πιστεύετε ότι προσδοκούν από την χήρα;
- ✓ Διακρίνετε έναν θυμό στα λόγια τους, κι αν ναι, πώς τον ερμηνεύετε;

Ο γερο-Αντρουλιός αποδίδει τα όμορφα παιδιά που γεννιούνται τελευταία στο χωριό στην χήρα: «Δεν είναι αυτά παιδιά, είναι αγγέλοι! Και γιατί θαρρείς; Ας είναι καλά η χήρα! Την έχει μαθές όλο το χωριό για πλάνος: σβήνεις το λυχνάρι και θαρρείς δεν αγκαλιάζεις την γυναίκα σου, παρά την χήρα. Κι έτσι θγάζει, που λες, όμορφα παιδιά το χωριό μας».

- Πώς νομίζετε ότι θα αισθάνονται οι υπόλοιπες γυναίκες του χωριού για την όμορφη χήρα; Έχετε ξανασυναντήσει το μοτίβο της γυναίκας-πειρασμού στην λογοτεχνία/ στον κινηματογράφο/ σε θρησκευτικά κείμενα; Τι αντίκτυπο μπορεί να έχει μια τέτοια γυναίκα στους άντρες και πού αποδίδουν τελικά την «υποταγή» τους στον «πειρασμό»;

ΜΟΤΙΒΟ ΓΥΝΑΙΚΑΣ-ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ο νεαρός Παυλὴς αυτοκτονεῖ ἐξαιτίας του ανεκπλήρωτου ἐρωτᾶ του γιὰ τὴν χήρα.

- ✓ Πόσο υπεύθυνη θεωροῦν τὴν χήρα γιὰ τὸν θάνατο αὐτό τόσο οἱ ἄντρες ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ; Να ἐντοπίσετε σχετικές φράσεις μέσα στο κείμενο (σελ. 197-199)
- ✓ Εσεῖς πιστεύετε ὅτι ἡ χήρα φέρει κάποιο μερίδιο ἐυθύνης γιὰ αὐτὴ τὴν αυτοκτονία ἢ ὄχι;

Στὴν ἀγανάκτηση μιᾶς γυναῖκας πὼς «δεν βρίσκεται ἓνας ἀληθινὸς ἄντρας νὰ τὴν σφάζει στο γόνατο» ὁ καφετζὴς τῆς ἀπαντᾷ «μὴν μας ντροπιάζεις κι ἔχει καλοὺς ἄντρες τὸ χωριὸ μας καὶ θὰ το δεις!».

Συζητήστε:

- ✓ Πὼς ὀρίζαν τὸν «καλὸ» ἄντρα σὲ σχέση με τὴν πρέπουσα συμπεριφορὰ του σὲ ζητήματα τιμῆς καὶ ἐκδίκησης;
- ✓ Πού οδηγούσαν αὐτοὶ οἱ ἄγραφοι κώδικες τιμῆς καὶ ποιοὶ τοὺς καθιέρωσαν;
- ✓ Πιστεύετε ὅτι οἱ γυναῖκες εἶχαν μερίδιο ἐυθύνης στὴν ἀναπαραγωγή καὶ διαίωνιση αὐτῶν τῶν ἀγραφῶν κωδίκων τιμῆς;

Τελικά, ὁ Ζορμπὰς ἀφοπλίζει τὸν Μανόλακα καὶ τὴν φρικτὴ δολοφονία διαπράττει ὁ γέρο-Μαυραντώνης, ἀποκεφαλίζοντας τὴν χήρα καὶ πετώντας τὸ κεφάλι τῆς στα σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας.

- ✓ Ποιος ἦταν ὁ φυσικὸς αὐτουργὸς καὶ ποιοὶ οἱ ἠθικοὶ αὐτουργοὶ στὴν δολοφονία αὐτή;
- ✓ Ποιες νοοτροπίες/ ἀντιλήψεις θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλάζαν στὴν μικρὴ αὐτὴ κοινωνία γιὰ νὰ εἶχε ἀποφευχθεῖ αὐτὴ ἡ δολοφονία;
- ✓ Πιστεύετε ὅτι ἔχουν ἀλλάξει ριζικά αὐτές οἱ νοοτροπίες/ἀντιλήψεις στὶς μέρες μας;

A. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

1. Υποθέστε ότι ο ερωτευμένος και απογοητευμένος Παύλος Μαυραντώνης αφήνει ένα γράμμα, πριν αυτοκτονήσει. Φανταστείτε το περιεχόμενο του γράμματος αυτού καθώς και το σε ποιον ή ποιους απευθύνεται και γράψτε την τελευταία του αυτή επιστολή.
2. Φανταστείτε μια σκηνή με την χήρα και τις υπόλοιπες γυναίκες του χωριού: η όμορφη και περήφανη χήρα περνά μπροστά από την αυλή ενός σπιτιού, στο οποίο βρίσκονται μαζεμένες πολλές γυναίκες του χωριού, διαφορετικής ηλικίας. (δεν έχει σημειωθεί ακόμα η αυτοκτονία του Μαυραντώνη).

Γράψτε έναν διάλογο ανάμεσα στις γυναίκες, που να αφορά τον τρόπο που αντιμετωπίζουν την χήρα, τις σκέψεις που κάνουν γι' αυτή, τα συναισθήματα που τους προκαλεί.

3. Η χήρα, μετά το περιστατικό με την κατσίκά της, που την είχαν κρύψει οι άντρες του χωριού μέσα στο καφενείο, γυρνά θυμωμένη στο σπίτι της. Όταν ηρεμεί λίγο, κάθεται να γράψει στο ημερολόγιό της: φανταστείτε τις σκέψεις και τα συναισθήματα που εκμυστηρεύεται στο ημερολόγιο εκείνης της ημέρας.
4. Ο γέρο Αντρουλάκας και ο Μανόλακας βρίσκονται στο καφενείο του χωριού και κουβεντιάζουν για την όμορφη χήρα, μια μέρα μετά το περιστατικό με την απώλεια της κατσίκας της. Φανταστείτε τον μεταξύ τους διάλογο δίνοντας έμφαση στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν την χήρα, στις σκέψεις και στα συναισθήματα που τους προκαλεί.
5. Στο μήμα του Νίκου Καζαντζάκη στην Κρήτη έχει χαραχτεί επιγραφή με την γνωστή ρήση του: «δεν ελπίζω τίποτα, δεν φοβούμαι τίποτα, είμαι λέφτερος». Τι θα επιλέγατε να γράψετε σε ανάλογη επιτύμβια στήλη στο μήμα της χήρας; Δώστε τουλάχιστον 2-3 διαφορετικές ιδέες.
6. Φανταστείτε ότι είστε παρών/παρούσα στην σκηνή του λιθοβολισμού της χήρας, ως ξένος-η που τυχαία επισκέφτηκε το χωριό για τις διακοπές του Πάσχα. Αν είχατε το θάρρος να σταθείτε απέναντι στον οργισμένο όχλο, με ποια λόγια θα προσπαθούσατε να τους αποτρέψετε από την βίαιη πράξη τους και να υπερασπιστείτε έτσι την ζωή της χήρας; Γράψτε την ομιλία σας.

B. ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

1. Προκειμένου να τονίσετε την τεράστια αντίφαση ανάμεσα στην χριστιανική ηθική και στο αποτρόπαιο έγκλημα «τιμής» που διαπράχθηκε τις άγιες μέρες του Πάσχα έξω από την εκκλησία, με τους επίδοξους φονιάδες να «σταυροκοπιούνται» λίγο πριν το έγκλημα, επεξεργάζεστε το video με το

σχετικό απόσπασμα από την ταινία «Ζορμπάς» (1964) του Κακογιάννη. Αφαιρέστε ή χαμηλώστε τον ήχο από την ταινία και επιλέξτε να την «ντύσετε» ηχητικά με δικά σας ηχογραφημένα αποσπάσματα από χριστιανικά κείμενα της επιλογής σας και ανάλογη μουσική υπόκρουση.

2. Το ζήτημα των γυναικοκτονιών απασχολεί έντονα και την σημερινή κοινωνία, στην οποία τα δικαιώματα της γυναίκας έχουν πλέον κατοχυρωθεί συνταγματικά, ωστόσο στερεοτυπικές, πατριαρχικές αντιλήψεις εξακολουθούν να υφίστανται, οδηγώντας σε ποικίλες μορφές γυναικείας κακοποίησης. Δημιουργήστε ένα σύντομο video που θα έχει την μορφή ενός «κοινωνικού μηνύματος»

(διάρκειας 2-5 λεπτών) με σκοπό να ευαισθητοποιήσει τους δέκτες γύρω από το ζήτημα των γυναικοκτονιών.

Γ. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

1. Δημιουργήστε ένα τραγούδι, που σκοπό θα έχει να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για το ζήτημα των γυναικοκτονιών: μπορείτε να «ντύσετε» με μια έτοιμη μουσική επένδυση δικούς σας στίχους, να μελοποιήσετε με δική σας μουσική ένα υπάρχον σχετικό ποίημα ή να γράψετε εσείς και τους στίχους και την μουσική.

2. Δημιουργήστε ένα σκίτσο, μια γελοιογραφία, ένα γκράφιτι, μια ψηφιακή ζωγραφιά ή έναν πίνακα ζωγραφικής που να περνά το ίδιο μήνυμα.

